

Toata lumea stie foarte bine – inclusiv dragii nostri guvernanti - ca un popor, precum aromanii, nu poate supravietui ca atare, decit in doua conditii:

1) Sa traiasca intr-un stat propriu, ocrotit de niste granite sigure, recunoscute in plan international, si 2) Sa coexiste in alta tara, cu o autonomie culturala numai, recunoscind suveranitatea statului in care traieste.

Cea dintii conditie este exclusa pentru fratii nostri din Balcani, poporul macedo-roman/aromanii din Peninsula, desi ei se afla aici ca bastinasi, urmasi ai tracilor localnici romanizati incepind inca dinainte de Hristos, dupa cucerirea si apoi transformarea in provincie romana a Macedoniei isorice si a Epirului in anul 168 si respectiv 148 i.d. Hr. Aromanii ar fi avut acest drept, pe care si l-au si exercitat in cadrul Vlahiilor lor balcanice medievale din secolele X-XI (Vlahia mare, Vlahia Mica, Vlahia de Sus), ca si al cunoscutului Imperiu Romano-Bulgar din sec. XII-XIII (1186-1256). Istoria este *Istorie* insa, si ea trebuie recunoscuta, acceptata asa cum s-a produs: aceste formatiuni statale aromane la care am facut referire nu mai exista demult, iar aromanii nu pot decit sa primeasca verdictul istoriei asa cum este, fie si dur, foarte dur; *ceea ce nu inseamna insa citusi de putin ca ei trebuie sa dispara din lume, ca etnie distincta in Peninsula Balcanica, de la Veria pina in Pind, Epir si in Macedonia!*

Ramine perfect posibila pentru aromani insa cea de a doua situatie: sa coexiste in statele balcanice, avand autonomie culturala si recunoscind, cum este si firesc, suveranitatea si integritatea teritoriala a Greciei, Albaniei, Macedoniei-Scopie, Bulgariei etc. Ceea ce se inscrie absolut in *Declaratia Drepturilor Omului* – respectata sau ce ar trebui respectata pretutindeni in lume. Iar in cazul cind statele lumii, inclusiv cele balcanice ar respecta

Declaratia,

- ce anume este posibil a se face pentru aromani, pentru ca ei sa nu dispara de pe scena lumii, ca etnie distincta in regiune? Unde traiesc in chip de/cu statut de minoritate de stat, a statului roman, etnic vorbind, de care tin ca limba, datini si istorie.

Exista, reluind deci si amanuntind, urmatoarele posibilitati:

a) Sa aiba scoli si biserici romanesti, in limba romana – limba romanilor de pretutindeni in lume. Asa cum le-au si avut pina dupa ultimul razboi mondial (si incepind din 1864, cind se deschidea la Tirnova prima scoala romaneasca pentru aromani, in districtul Bitolia din Macedonia). *Ar fi*

solutia cea mai usor de realizat

, fiindca in acest caz nu s-ar mai pune problema manualelor scolare si a cadrelor didactice, a bibliotecilor necesare pentru invatamint, cultura, acestea putind fi asigurate de Romania, cum a facut-o si in trecut tara noastra.

Aceasta solutie insa, in mod absurd si paradoxal, nu pare a fi agreata de tarile balcanice, ca si de o parte dintre romanii insisi, la peste 50 de ani e la inchiderea fostelor scoli romanesti. Statele balcanice se tem de forta de iradiere a scolii romanesti, de cultura romaneasca in general, de nivel european; iar un procent de aromani, la care am facut referire, instruiti in ultimele 5 decenii in limbi straine – greaca, albaneza, macedo-slava, bulgara, sirba – se pare ca si-au pierdut constiinta etnica, considerindu-se de acum greci, albanezi, bulgari, sirbi...La care s-ar adauga si un alt procent infim de „fundamentalisti” ce, fie din ignoranta, fie din meschine interese personale, se socotesc/ se viseaza *popor neolatin aparte*, deosebit de poporul roman, desi acesti „musulmani” vorbesc un dialect romanesc, ei insisi stiind asta!